

Power by NAHTANI
Copy left

IP Address

به كوردى

ئاماده كوردى: نهيشه نى ئىلىز

جۆر: زانستى – كۆمپيوتەر

بلاوكراوهى: پەرتوو كخانەى كوردى

2016

ناوهرپۆك

بنچينەى IP Address

مەرجهكانى Octet

بنچينەى TCP/IP

دابەشکردنى ئايپى بەسەر پۆلەكاندا Class

دابەشکردنى ئايپى بەسەر وەشانەكانىدا Version

چۆن ناونيشانى ئايپىيەكەمان دەزانين

تۆر Network

ناونيشانى ئايپىيە تايبەتتايەكان

كەمىك لە بارەى CIDR

ئايپى شاردنەوه !!!

سەرچاوەكان

بنچينەى IP Address

ئايپى ئەدرەس 'IP' كورتر كراوۋى ھەردوو وشەى 'Internet Protocol' كە پيكدېت لە چوار خانەى ژمارەى بە خال لىك جوداكراو.

خانەى چوار خانەى سى خانەى دوو خانەى يەك

نمونه 180.55.72.6

'Address' كارى كۆرىنى ژمارەى ئايپىيەكانە بۇ بەستەر.

كارىكى زۆر گرانه ژمارە ئايپى ھەموو مالىپەرەكان لەيامان بمىنت، بەلام ئەدرەس-ناونىشان، ژمارەكانى ئايپى دەگۆرپت بۇ ناونىشان، ھەموو مالىپەر و ئامپرىكى پەيوەست بە تۆرەوۋە ژمارە ئايپىيەكى تايبەتى ھەيە.

(ئەو ئايپىيە خەيالىيە ئايپى فەيسبوك نىە تەنھا بۇ رونكردەوۋىە)

www.facebook.com

166.86.65.37

ئايپى ئەدرەس چىيە؟

ھەرۋەك چۆن ھەموو شەقامىك ژمارەيەكى تايبەتى ھەيە يان ھەر تەلەفونىك ژمارەيەكى تايبەتى ھەيە، ئەوا ھەر ئامپرىك پەيوەندى بكات بە ئىنتەرنىتەوۋە ژمارەيەكى تايبەتى ھەيە (بۇ دروست دەبىت) كەپپى دەوترپت ئايپى ئەدرەس، وە ئايپى پيكدېت لە چوار خانە كە بەخال لىك جودا كراوۋەتەوۋە، ھەر خانەيەك پى دەوترپت "Octet" وە كەورەترين ژمارەى "Octet" برىتپىيە لە 255

چەند نمونەيەكى ئايپى:

—.—.—.—

156.7.98.2

79.44.37.3

46.72.31.8

مەرجەكانى Octet

دەبىت خانەى ئايپى ئەم مەرجانەى ھەبىت ئىنجا پىپى دەوترىت Octet

1- يەكەم ژمارە نابىت سفر بىت

2- يەكەم خانەى ئايپى نابىت بە ژمارە 127 دەست پىبكات.

3- نابىت ھىچ لە چوار خانەكەى ئايپى لە 255 تىپەر بكات.

بنچىنەى TCP/IP

بۇ پىكەو بەستى نەزمە جىاوازەكان "ویندۇس، لىنۇكس، ماكنتۇش..." و ئالوگۇرى زانىارى لە نىوانىاندا TCP/IP بەرھەم ھىنرا .

"TCP/IP" كورتكراوہى "Internet Protocol/Transmission Control Protocol" كە رىكخراوہى ARPA لە سالى 1970 ھەرھەمى ھىنا وە دواتر ئەم رىكخراوہ ناوہى گۇردرا بە Darpa ، ئەم رىكخراوہ بى لاپەنە و ھەموو كەس دەتوانىت پەپوہستى ئىنتەرنىت بىت بە ھەرچۇرە كۇمپىوتەر پىكەوہ بىت، ئىستا كۇمەلىك پىرۇتۇكۇلى دىكەش دروست بوون ھەر لەسەر بناغەى پىرۇتۇكۇلى TCP/IP گىنگرىنىان:

1- SMTP-Simple Mail Transfer Protocol

كۇنترۇل كىردنى وەرگىرن و ناردنى نامەى ئەلىكترۇنى دەكات.

2- FTP-File Transfer Protocol

گۇرپىنەوہى پەرگە (فایل) لەنىوان كۇمپىوتەرەكاندا.

3- HTP-Hypertext Transfer Protocol

بلاوكردنەوہى زانىارىەكان لەسەر تۇرى جىهانى ئىنتەرنىت (تۇرى جالجالۇكەى جىهانى)

WWW-World Wide Web

دابه شکردنى ئايپى بەسەر پۆلەكاندا Class

بۇ ئەوھى زۇر ترين ژمارهى ئايپى دروست بكرىت و بهكارهينهرانى تۇر (ئىنتەرنىت) كىشەيان بۇ دروست نەبىت ئايپى وەشانى چوار دابه شكرا بەسەر پىنج پۆلدا:

پۆلى ئەى Class A : ئەم پۆلە خانەى يەكەمى ئايپىهكانى لەنىوان ژماره يەك بۇ سەد و بىست و شەش داىه.

Class A 1-126

Subnet Mask to Class A: 255.0.0.0

پۆلى بى Class B : ئەم پۆلە خانەى يەكەمى ئايپىهكانى لەنىوان ژماره سەد و بىست و هەشت بۇ سەد و نەوود و يەك داىه.

Class B 128-191

Subnet Mask to Class B: 255. 255.0.0

پۆلى سى Class C : ئەم پۆلە خانەى يەكەمى ئايپىهكانى لەنىوان ژماره سەد و نەوود و دوو بۇ دووسەد و بىست و سى داىه.

Class C 192-223

Subnet Mask to Class C: 255. 255. 255.0

پۆلى دى Class D : ئەم پۆلە خانەى يەكەمى ئايپىهكانى لەنىوان ژماره دووسەد و بىست و چوار بۇ دووسەد و سى و نۆ داىه.

Class D 224-239

پۆلى ئى Class E : ئەم پۆلە خانەى يەكەمى ئايپىهكانى لەنىوان ژماره دووسەد و چل بۇ دووسەد و پەنجا و چوار داىه.

Class E 240-254

IP address classes - پۆلەكانى ناونىشانى پروتوكولنى ئىنتەرنېت

Class	1 st Octet Decimal Range	1 st Octet High Order Bits	Network/Host ID (N=Network, H=Host)	Default Subnet Mask	Number of Networks	Hosts per Network (Usable Addresses)
A	1 – 126*	0	N.H.H.H	255.0.0.0	126 ($2^7 - 2$)	16,777,214 ($2^{24} - 2$)
B	128 – 191	10	N.N.H.H	255.255.0.0	16,382 ($2^{14} - 2$)	65,534 ($2^{16} - 2$)
C	192 – 223	110	N.N.N.H	255.255.255.0	2,097,150 ($2^{21} - 2$)	254 ($2^8 - 2$)
D	224 – 239	1110	Reserved for Multicasting			
E	240 – 254	1111	Experimental; used for research			

رونكر دىنەھى ئەم خىستەيە:

★ **Class** - پۆلەكان وەك لەسەرەھە رونمانكردەھە پىنج پۆلى ئايپىمان ھەيە.

★ **1st Octet Decimal Range** = مەوداى خانەى پۆلەكانى ئايپى، بۇ نەمۇنە پۆلى ئەى 1-126 واتە پۆلى ئەى ئايپىيەكانى لە نىوان ژمارە يەك تا سەد و بىست و شەشدايە.

★ **1st Octet High Order Bits** = بەرزترىن فەرمانى بىت بۇ پۆلى ئەى ژمارە سفرە وە بۇ پۆلى بى ژمارە دەيە .....

★ **Network/Host ID** = ئايپى پىك دىت لە دووبەش بەشى يەكەم نىيىتۆركتۆر وە بەشى دووھەم ھۆست خانەخوئى.

N.H.H.H پۆلى ئەى يەكەم خانەى ئىنە وە خانەكانى ترى ئىچن، سەيىرى پۆلەكانى تىركە لە خىستەكەدا.

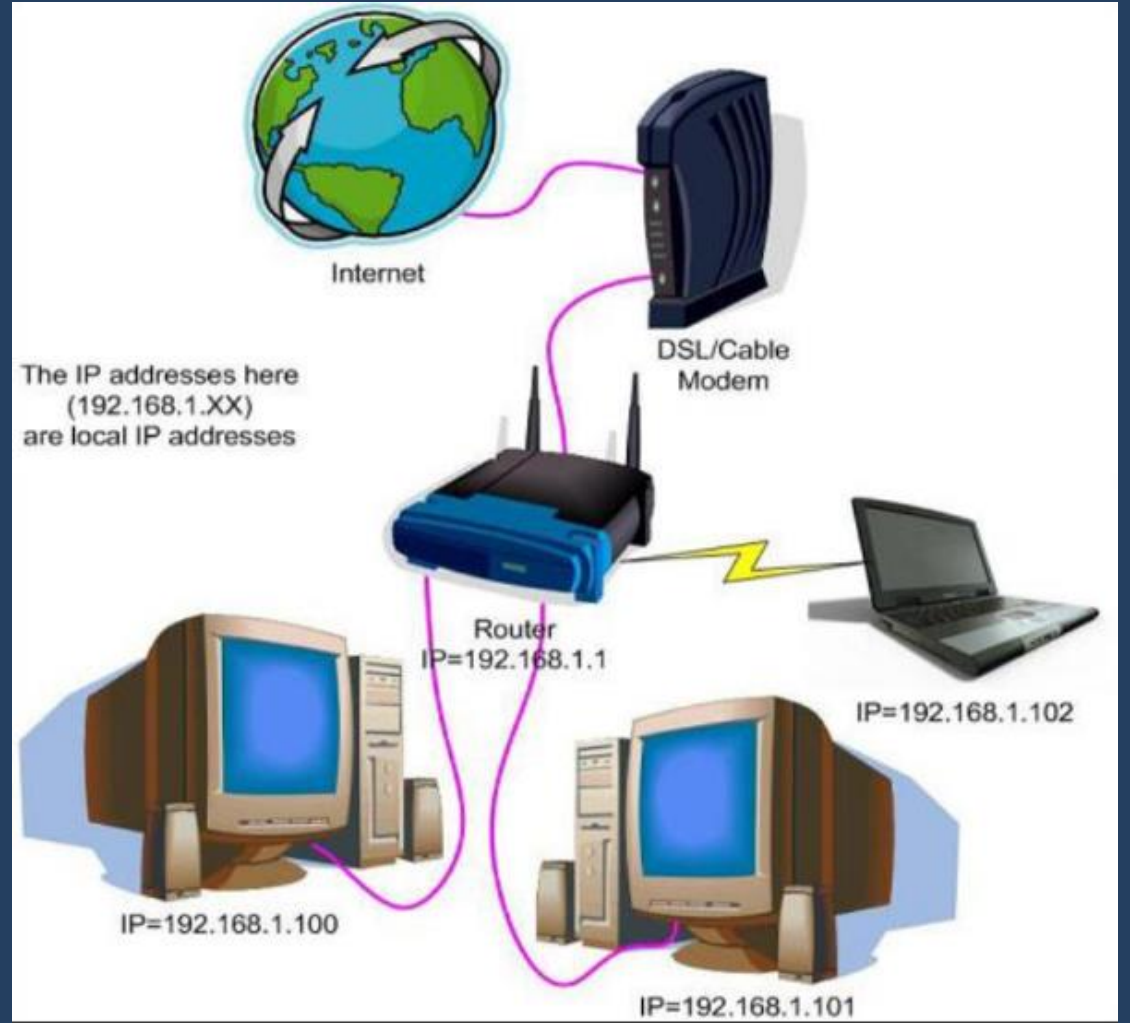
N=Network & H=Host

126.65.77.9 ئىستا ئەم ناونىشانى ئايپىيە بە 126 دەست پىدەكات كەواتە سەر بە پۆلى ئەيە، وە لەپۆلى ئەيدا يەكەم خانە "Network ID" ە كەواتە دابىنكەرى خىزمەتگوزارى ئىنتەرنېت ئايپىيەكەى بە 126 دەست پىدەكات (نەمۇنە: كۆمپانىيە تىشك نىت).

سى خانەكەى ترى ئايپى "Host ID" ە پىناسى بەكارھىنەرى خانە خوئىيە، واتە تايبەتە بە بەكارھىنەرى.

"ئەوانەى ھىلىان لەيەك دابىنكەرى خىزمەتگوزارى ئىنتەرنېتەھە وەرگرتبىت بۇ پۆلى ئەى ھەمىشە خانەى يەكەم ئايپىيەكەيان وەك يەكە، سەيىرى خىستەكە بە بۇ پۆلەكانى دىكەش"

سەپرىكەن خانەى يەكەمى دابىنكەرى
 ئىنتەرنىت 192 كەواتە سەر بە پۆلى
 سىيە، كەواتە سى خانەى يەكەم سەر بە
 تۆرە(دابىنكەرى ئىنتەرنىت)ە
 خانەى چوارەم تايبەتە بە
 خانەخوئى(بەكارهينەر)، وەك ديارە لە
 كۆمپىتەرئىكەوۋە بۇ كۆمپىتەرىكى تر
 تەنھا خانەى چوارمى ئايىپى گۆراوۋە و
 سى خانەكەى تر جىگىرە
 N.N.N.H

★ **Default Subnet Mask** = روپۇشى بىنەرەتى تۆرى ناسەرەكى(دوۋەمى)بەھۇى سەبىت ماسكەوۋە دەتوانىن بى بىنىنى ئايىپ پۆلەكەى ديارى بكەين، بۇ نمونە سەبىت ماسكى 255.0.0.0 ئەوا دەزانىن كە ئايىپ ئەم سەبىت ماسكە سەر بە پۆلى ئەيە، پۆلى ئەى و بى و سى سەبىت ماسكىان ھەيە، بەلام پۆلى دى بۇ پارىزگارىيە وە پۆلى ئى بەكارىت بۇ توپۇزىنەوۋە كەواتە پۆلى دى و ئى ئايىپىيەكانىان بۇ كۆمپىتەر بەكارنايەت كەواتە سەبىت ماسكىان نىيە.

★ **Number of Networks** = ژمارەى تۆرەكان، بۇ نمونە پۆلى ئەى دەتوانىن 126 تۆرى لەسەر دروست بكەين.

★ **Hosts per Network** = خانەخوئى لە تۆردا (ناونىشانى گونجاو بۇ بەكارهينان)، بۇ نمونە پۆلى ئەى دەتوانىن 16,777,214 شازدە مىليۇن و ھەوسەد و ھەفتاۋ ھەوت ھەزار و دوسەد و چواردە ناونىشانى ئايىپى دروستبكات (بەكارهين لەسەر ئەم پۆلە پىك بەينىت).

"2⁸-2" واتە دوو بەتوانى ھەشت ئەنجامى دەرچوو دوو ژمارەى لىدەردەكەين، دوو تۋان ھەشت دەكاتە دوسەد و پەنجا و ھەشت كەم دوو دەكاتە 254 ئەم ژمارە ناونىشانى گونجاۋى بەكارهينانى پۆلى سىيە.

"Default Subnet Mask, Number of Networks, و Hosts per Network

پۆلى دى و ئى نىيانە چوونكە بۇ كۆمپىتەر بەكارنايەن "

دابه شکردنی ئایپی به سهر وهشانه کانیدا Version

ئایپی دوو جوړ وهشانی ههیه:

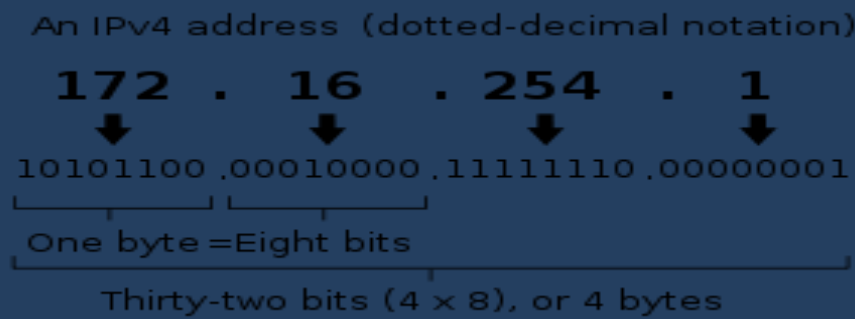
یه کهم: ئایپی وهشانی چوار که بهم شیوهیه هیما دهکریټ IPV4

ئایپی وهشانی چوار، له چوار خانهای ژمارهی (هموو ژمارهکان 0 تا 9) پیک دیټ، که به خال لیک جودا کراونه تهوه، که له نیوان ژماره 0 تا 255 دایه، وهشانی چوار سهرچاوهی گرتووه (هاتووه) له 32 بت (4 بایت).

زیاتر: ههر خانهیهکی ئایپی (8Bit) ه وه 8 بت دهکاته (1Byte)، کهواته چوار خانهای ئایپی که ههر خانهیهکی 8 بته دهکاته 32 بت وه 32 بتیش دهکاته 4 بایت.

$$8\text{bit} + 8\text{bit} + 8\text{bit} + 8\text{bit} = 32\text{bits}$$

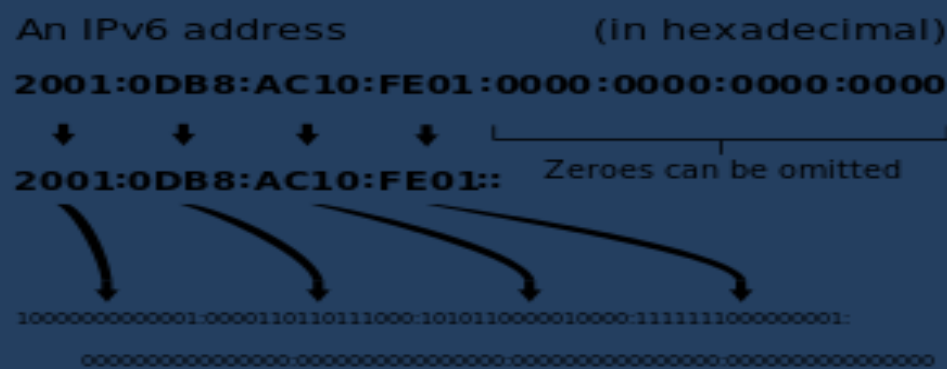
$$8\text{bit} = 1\text{byte} \implies 32\text{bits} / 8 = 4\text{Bytes}$$

نمونهیهکی ئایپی وهشانی چوار 10.20.30.1

دووهم: ئایپی وهشانی شهش که بهم شیوهیه هیما دهکریټ IPV6

ئایپی وهشانی شهش، له ههشت خانهای ژمارهکان (0 تا 9) و پیتهکان (ئهی تا ئیج)، پیک دیټ که به دوو خال لیک جودا کراونه تهوه، زهخیره کردنی 128 بت یا (16 بایت).

نمونهیهکی ئایپی وهشانی شهش fff:0000:0a88:85a3:0000:0000:ac1f:80011

ت¹/نەزمى دووانى لە (0 و 1) پىكدىت، نەزمى دەى لە (0 تا 9) پىك دىت، نەزمى شازدەى (هيكسا) لە (0 تا 9 وە ئەى تا ئىف) پىكدىت.

10 Dec	2 Bin	16 Hex	10 Dec	2 Bin	16 Hex
8	1000	8	0	0000	0
9	1001	9	1	0001	1
10	1010	A	2	0010	2
11	1011	B	3	0011	3
12	1100	C	4	0100	4
13	1101	D	5	0101	5
14	1110	E	6	0110	6
15	1111	F	7	0111	7

ت²/يەكەى پىوانەكانى كۆمپىتەر، هەندىكى

8 bits (b)	1 byte
1024 bytes (B)	1 kilobyte
1024 kilobytes (KB)	1 Megabyte
1024 Megabyte (MB)	1 Gigabyte
1024 Gigabyte (GB)	1 Terabyte
1 Terabyte (TB)	8,796,093,022,224 bit

چۆن ناونىشانى ئايپىيەكەمان دەزانىن

بۇ ئەھۋال ناونىشانى ئايپىيەكەمان بىزىن، دەتوانىن بەدوۋ شىۋاز ئەم كارە ئەنجام بەدىن.

يەكەم لەرپىگى ئەو نەزمەۋەي كە بەكارى دىنن:

ئەگەر نەزمى دويندۇس بەكاردىنن، دەتوانىت لە رپىگەي بەرنامەي CMD ئايپىيەكەتان بىزان، بۇ ئەھۋال بەرنامەكە بەنەۋە ئەم ھەنگاۋانە جىبەجى بە:

رپىگى يەكەم

ھەنگاۋى يەكەم كرتە لە Start بە.

ھەنگاۋى دوۋەم كرتە لە All Programs بە.

ھەنگاۋى سىپەم كرتە لە Accessories بە.

ھەنگاۋى چۈرەم كرتە لە Command Prompt بە.

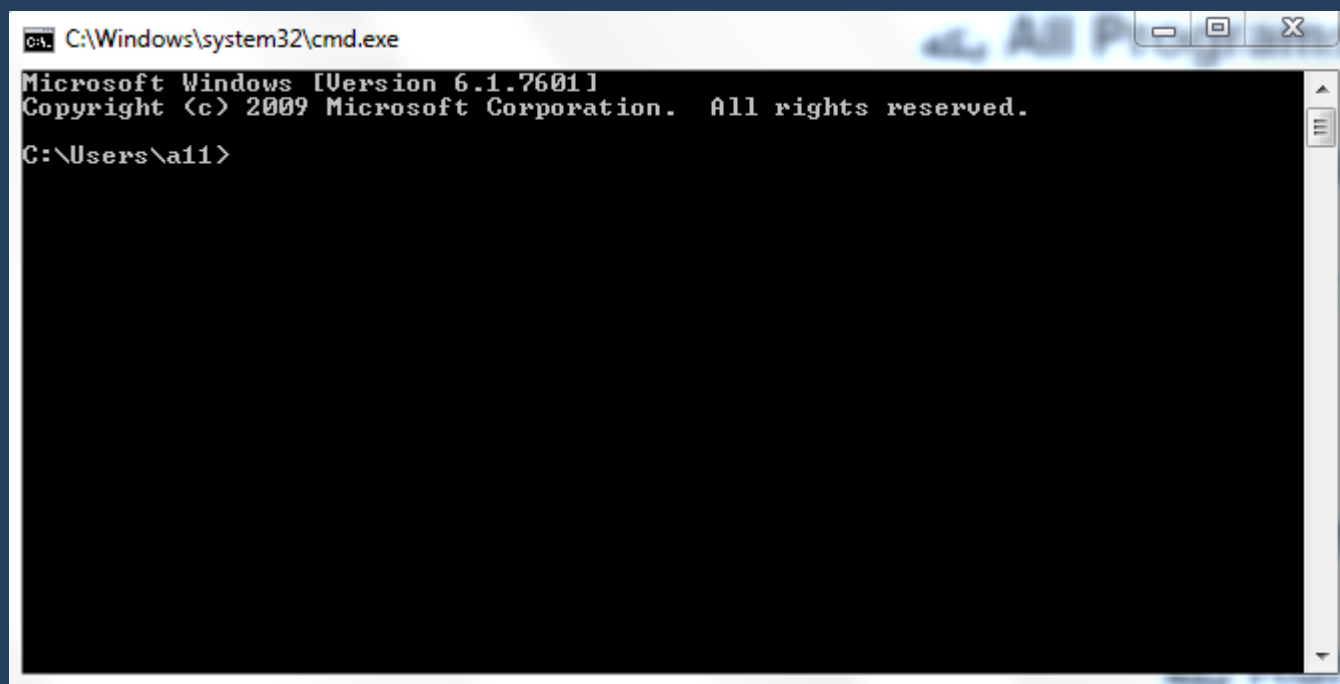
رپىگى دوۋەم

ھەنگاۋى يەكەم كرتە لە Start بە.

ھەنگاۋى دوۋەم كرتە لە Run بە.

ھەنگاۋى سىپەم لە Run دا بنوسە CMD و پاشان Enter.

رپىگى يەكەم پان دوۋەم پان ھەر رپىگىيەكى تر ئەوا ئەم پەنچەرە پەشەمان بۇ دەكرىتەۋە.

لەپاش کرانه‌وهی بنوسه Enter Ipconfig پاشان

```
C:\Windows\system32\cmd.exe
C:\Users\al1>Ipconfig
Windows IP Configuration

Wireless LAN adapter Wireless Network Connection:
    Connection-specific DNS Suffix . . . :
    Link-local IPv6 Address . . . . . : fe80::806f:c4e6:afa:3064%12
    IPv4 Address. . . . . : 192.168.43.61
    Subnet Mask . . . . . : 255.255.255.0
    Default Gateway . . . . . : 192.168.43.1

Tunnel adapter isatap.<79A78623-A203-43D1-B0D7-E89C07223605>:
    Media State . . . . . : Media disconnected
    Connection-specific DNS Suffix . . . :

Tunnel adapter Local Area Connection* 9:
    Media State . . . . . : Media disconnected
    Connection-specific DNS Suffix . . . :

C:\Users\al1>
```

وینەکه‌مان کۆمه‌ئیک زانیاری تێداپه، با که‌میک له‌سه‌ر ئه‌و وینه‌یه‌ بدوین:

هیلى سور: شیوازی په‌یوه‌ست بوونی کۆمپیتەرکه‌مان به‌ تۆر‌وه‌ له‌ جۆری وایه‌رلیسته.

هیلى سه‌وز: به‌سته‌ر-ناوچه‌ی ناویشانی ئایپی وه‌شانی شه‌ش.

هیلى زه‌رد: ناویشانی ئایپی وه‌شان چواره‌که‌مانه.

هیلى شین: ر‌وپۆشی ناسه‌ره‌کی (دووهمی) ئینتەرنیته‌که‌مانه.

هیلى شینی کال: ئایپی راوتەر-دابینکه‌ری خزمه‌تگوزاری ئینتەرنیته‌که‌مانه (ئهو ئامپیره‌ی تۆره‌که‌ی دروست کردوه).

ت¹/ ئه‌م زانیاریانه‌ تۆری ناوخۆییه‌ نه‌ک تۆری ئینتەرنیته‌، واته‌ ته‌نها له‌ موبایل‌یکه‌وه‌ تۆر‌یکم دروست کردوه و له‌ کۆمپیتەرکه‌مه‌وه‌ وهرم گرتوه‌وه‌، ئه‌گینا زانیاری زیاتری بۆ ده‌نوسین سی ئیم دی.

ت²/ بۆ زانیاری ئایپی ماله‌ره‌کان له‌ سی ئیم دیدا بنوسه `ping ****.com` له‌دوای پینگ بۆشاییه‌ک به‌ جیبه‌یله‌ پاشان ناویشانی ماله‌ره‌که‌ بنوسه، به‌م شیوه‌ `ping fb.com`.

دووهم له‌ریگای ماله‌ره‌کانی ئینتەرنیته‌وه‌

کۆمه‌ئیک ماله‌ره‌ی زۆر هه‌یه‌ که‌ پیت ئه‌ئیت ناویشانی ئایپییه‌که‌ت چهنده، ناویشانی چهنده ماله‌ره‌یک لی‌ره‌دا ده‌نوسین:

ماله‌ره‌ی یه‌که‌م: ئه‌م ماله‌ره‌ ناویشانی ئایپییه‌که‌ت پیده‌ئیت، وه‌ هه‌ر له‌م ماله‌ره‌وه‌ ده‌توانی بزانی چ پۆرتیته‌ کراوته‌وه‌.

<http://www.canyouseeme.org>

ماله‌ره‌ی دووهم:

<http://whatismyipaddress.com>

<https://www.whatismyip.com>

<https://www.iplocation.net>

General IP Information

IP: ****
Decimal: 2205540704
Hostname: ****
ASN: *****
ISP: **** Company for **** technology and Internet
Organization: **** internet subscriber
Services: None detected
Type: [Broadband](#)
Assignment: [Static IP](#)
Blacklist:

Geolocation Information

Continent: Asia
Country: Iraq 🇮🇶
Latitude: ** (**° 0' 0.00" N)
Longitude: ** (**° 0' 0.00" E)

What My IP Says About Me

Your IP Address Is: 131.*.*.*

City: ****
State/Region: As *****
Country: iq - —
Postal Code: -

Host Info

ISP: Al Sard Trading Agencies Co. Limited
Host Name: *.*.*.*

Browser Info

Mozilla/5.0 (Windows NT 6.1) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko)
Chrome/42.0.0.10338 Safari/537.36

Geolocation Info

Time Zone: ETC +03:00
Latitude: ** *****
Longitude: ** *****

<http://www.ripe.net/whois>

<http://swhois.net>

1/ پیت دهلیت ئایپیهکته و وئات...هتد، زانیاری بزانه دهربارهی ئایپیهکانی تر لهو دوو ماتپهروهه.

2/ پورت واته دهرچه بۆ ههر کاریک و دهرچهیهکمان ههیه، وهک دهرچهی میمۆری و دهرچهی بینینی پهپهکانی ماتپهپ و...هتد.

3/ ههر پهک لهو دوو ریگایه سودی خۆی ههیه، بۆ نمونه له کاتییک خۆت تۆر دروست دهکتهیت نهوا له ریگهی سی ئیم دیهوه دهزانی ئایپیهکته چهنده، ماتپهپهکان ناکرینهوه، وه ماتپهپهکانیش کۆمهلیک زانیاریت پی دهلین که زیاتره له سی ئیم دی، وه دهتوانی لهپهگای بهرنامه یان ماتپهپهکانهوه ئایپی ماتپهپهکانی تر بزانی.

نهزم – نظام - System

تۆرپ - Network

ئىمە كە باسى ئايى دەكەين گرنكى لەوهدايە كە بەھۆى ئايىپىيەو دەتوانىن تۆرپكى گەورە پىك بەينىن، ئايى بى تۆرپ تەنھا ژمارەيەكە و ھىچى تر وە تۆرپىش بى ئايى نايىت، جا باكەمىك دەربارەى تۆرپ بدوئىن.

تۆرپ برىتتىيە لە پىكەو بەستنى دوو ئامىر (كۆمپىتەر، موبايىل، كاترمىرى زىرەك....) يان زىاتر، جا بەھۆى كىبلەو بەىت يان بى كىبل وەك بلوتوس واپەرلىست بۇ ئالوگۆرى داتاكانى (وئىنە، فىدىو، دەنگ....) بى ئەوہى پىوئىستىمان بە فلاش يان ميمۆرى يان سىدى يان فلۆپى ... ھەبىت.

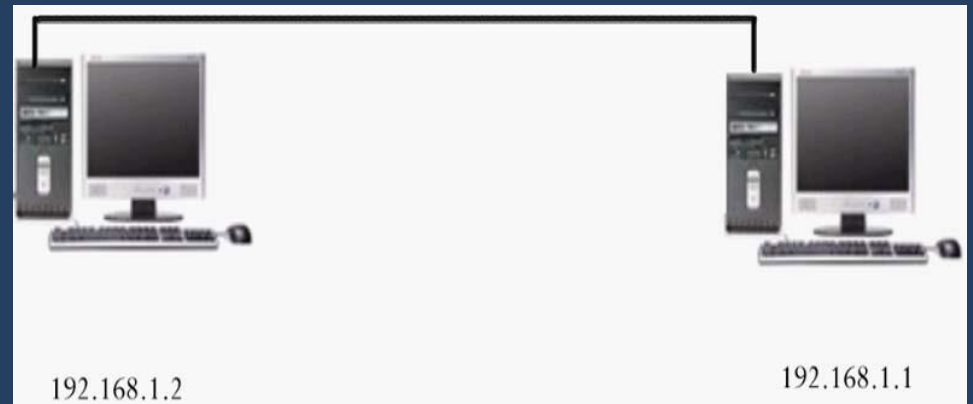
جۆرەكانى تۆرپ

LAN-Local Area Network-1 تۆرپ ناوخۆى بچوك.

MAN-Metropolitan Network-2 چەند تۆرپكى بچوك (ناوخۆى).

WAN-Wide Are Network-3 يەك گرتنى چەند مانىك وەك تۆرپ ئىنتەرنىت.

تۆرپكى بچوك بەھۆى كىبلەو

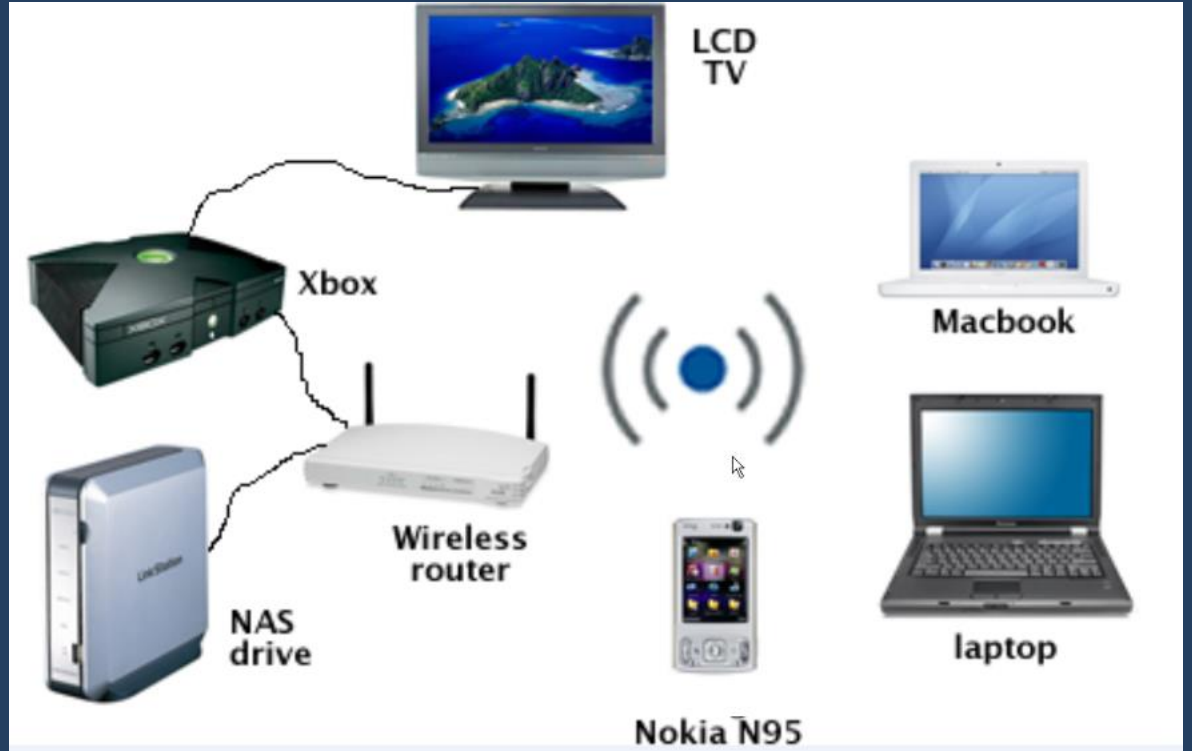

نمونەى تۆرپك

بەھۆى كىبلەو

تۆرپك بھھۆى
واپھر لئىستھوھ

ناونىشانى ئايپىھ تايبھتپھكان

لھ تۆرى جالجالۆكھى جپھانىدا يان كاتىك خۇمان تۆرپك دروست دھكھىن، كۆمھئىك ئايپى تايبھتى هھن كھ ناتوانىن بھكارىان بھئىن، وھ كۆمھئىك ئايپى هھن ياساكان نايانگريئھوھ و تايبھتن، لئىردا ئامازمىان پى دھكھىن.

Private IP Addresses ئايپىھ تايبھتپھكان

Class	Private Networks	Subnet Mask	Address Range
A	10.0.0.0	255.0.0.0	10.0.0.0 - 10.255.255.255
B	172.16.0.0 - 172.31.0.0	255.240.0.0	172.16.0.0 - 172.31.255.255
C	192.168.0.0	255.255.0.0	192.168.0.0 - 192.168.255.255

لھ پۆلى ئھيدا ئايپى 10.0.0.0 تا 10.255.255.255 تايبھتن.

لھ پۆلى بيدا ئايپى 172.16.0.0 تا 172.31.255.255 تايبھتن، وھ روپۇشى ناسھرھكىشىان خانھى دووھى لھ جياتى 255 وھك دھبىنن 240.

لھ پۆلى سيدا 192.168.0.0 تا 192.168.255.255 تايبھتن، وھ روپۇشى ناسھرھكىشىان دھبواپھ خانھى سئپھم 255 بواپھ، بھئام ژمارھ سفرھ.

لە 169.254.0.0 تا Class E 240-254 تايبەتە بۆ APIPA بەشيۆمىيەكى خودكار ئايىپى

بەكارهينانى گونجاوى تۆر دروست دەكات بەبى رېكخستن.

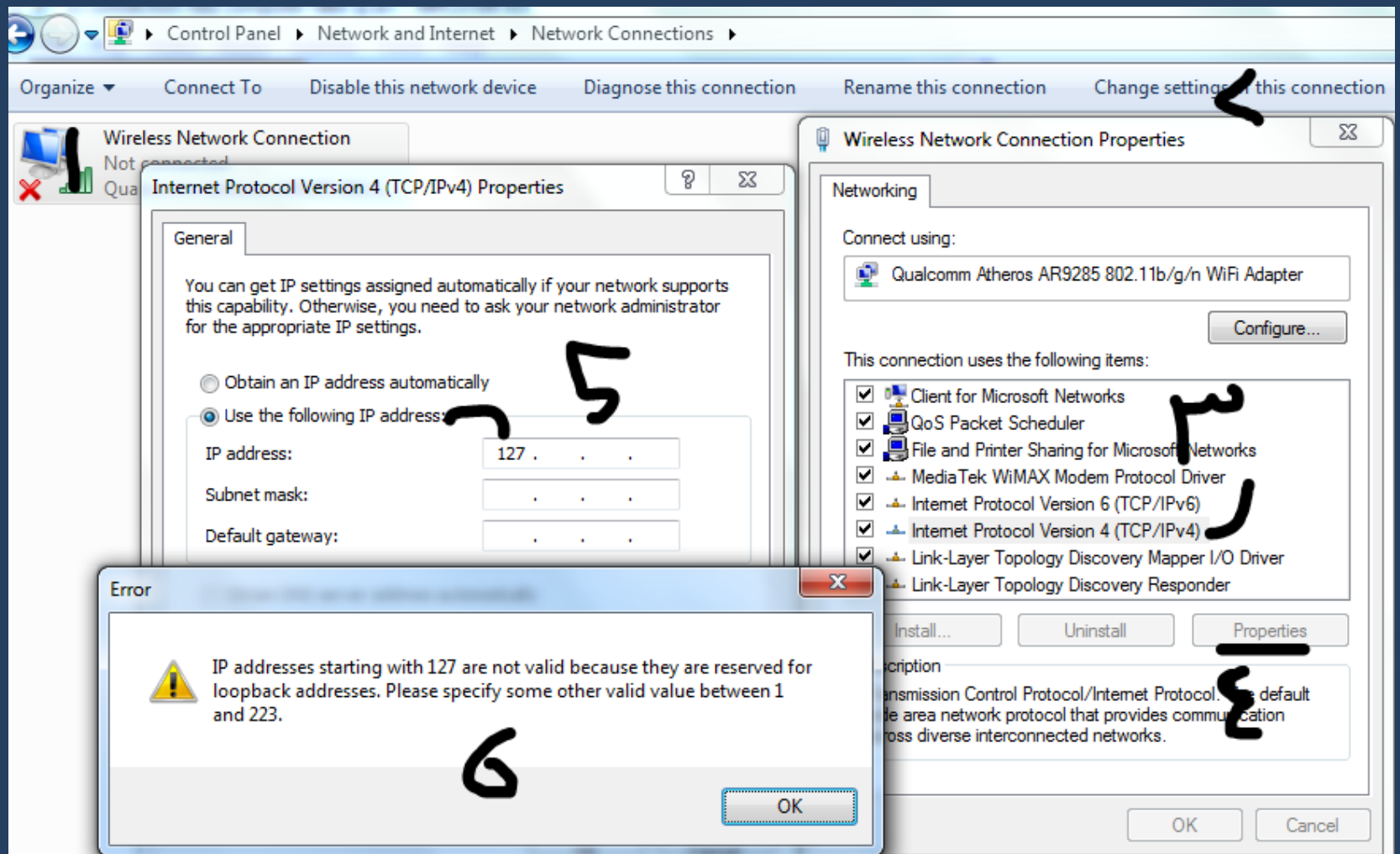
APIPA = Automatic Private IP Address

ئايىپە قوفل دراوهكان Loopback ئەمانەش ناتوانىن بەكارىان بەينىن

ھەر خانەيەكى ئايىپى كە بە 127 دەستېبكات 127.***

ئايىپى 127.0.0.1 يا <http://localhost> بەكارديت بۆ تاقىکردنەوى بەرنامە (سكرىپت) پيش

ئەوى بخريته سەر سىرفەرى تۆر.

پۆلى دى لە 224 بۆ 247 دانراون بۆ Multicast

پۆلى ئى لە 248 بۆ 255 دانراون بۆ (ئەزمونى-تويژىنەوه) Experimental

پۆلى دى و ئى بەكارنايەت بۆ كۆمپىتەر.

كەمپىك لە بارەى CIDR

وشەى CIDR كورتكراوہى وشەكانى " Classless Inter-Domain Routing " وەك چۆن كۆمپىتەرى

ئاسايى ئايىپى تايىبەتى ھەيە، بەو شىۋەيەش تۆر ئايىپى و سەبىئىت ماسكى تايىبەتى ھەيە.

Class	Network Address	Number of Hosts	Netmask
CIDR	/4	240,435,456	240.0.0.0
CIDR	/5	134,217,728	248.0.0.0
CIDR	/6	67,108,864	252.0.0.0
CIDR	/7	33,554,432	254.0.0.0
A	/8 (1-126)	16,777,216	255.0.0.0
CIDR	/9	8,388,608	255.128.0.0
CIDR	/10	4,194,304	255.192.0.0
CIDR	/11	2,097,152	255.224.0.0
CIDR	/12	1,048,576	255.240.0.0
CIDR	/13	524,288	255.248.0.0
CIDR	/14	262,144	255.252.0.0
CIDR	/15	131,072	255.254.0.0
B	/16 (128-191)	65,534	255.255.0.0
CIDR	/17	32,768	255.255.128.0
CIDR	/18	16,384	255.255.192.0
CIDR	/19	8,192	255.255.224.0
CIDR	/20	4,096	255.255.240.0
CIDR	/21	2,048	255.255.248.0
CIDR	/22	1,024	255.255.252.0
CIDR	/23	512	255.255.254.0
C	/24 (192-223)	256	255.255.255.0
CIDR	/25	128	255.255.255.128
CIDR	/26	64	255.255.255.192
CIDR	/27	32	255.255.255.224
CIDR	/28	16	255.255.255.240
CIDR	/29	8	255.255.255.248
CIDR	/30	4	255.255.255.252

بۇ زياتر تىگەشتن كەمپىك لەسەر ھىلە سورەكە دەدوۋىن.

Class a پۆلى ئەى: ژمارەى خانەى يەكەمى ئەم پۆلە لە نىۋان 1 تا 126 داىە.

Network Address ناونىشانى تۆر: لە نىۋان ژمارە 8 تا 15 داىە.

Number of Hosts ژمارەى خانەخوۋىكان بۇ تۆرى 8 دەكاتە 16,77,216 يە.

Netmask رۇپۇشى تۆر بۇ تۆرى 8 دەكاتە 255.0.0.0

نمونە < 192.66.32.7/24

192.66.32.7 IP

/24 Mask Bits

192.66.32.0 CIDR Network

192.66.32.0/24 CIDR Notation

192.66.32.0-192.66.32.255 Address Range

ئايىپى شاردنەوہ !!!

بۆچى خەلك ئايىپىيەكانيان دەشارنەوہ؟

يەكەم: شاردنەوہى ناسامە لە دابىنكەرى خزمەتگوزارى ئىنتەرنېت، لەوانەيە دابىنكەر چاودېرېت بكات و ناسنامەت ئاشكرا بكات.

دووەم: شاردنەوہى شوپنى جوگرافى، دابىنكارى تۆر شوپنى جوگرافىت ديارى دەكات، وە شوپنى بەكارهينانت ئاشكرايە كە ئەمەش گرافتە.

سېيەم: جينەمانى شوپن پېت، سەردانى ھەر مالىپەر و يانەيەك بکەيت لەلايەن دابىنكەرى ئىنتەرنېتەوہ تۆماردەكرېت.

چوارەم: كرنەوہى مالىپەرە قەدەغەكرائەكان، ھەندىك مالىپەر دابىنكەرى ئىنتەرنېت قەدەغەى كرنەوہيان دەكات، يان ھەندىك يارى (نمونه واركوماندەر) و يانە (نمونه ھاك فۆرمىس) خزمەتگوزارى بۆ ئەو وئاتەى كە پەيوەستى ئىنتەرنېت بویت خزمەتگوزارى پېشكەش ناكەن(ئەگەر لە عىراقبىت ناكريئەوہ).

ناونيشانى ئايىپىيەكەمان بشارينەوہ؟ چۆن ئايىپى بشارينەوہ؟

ناتوانم بلىم بەئى يان نەخىر ئايىپىيەكەت بشارەوہ، بەئام كەمىك دەدويم لەم بارەيەوہ.

يەكەم: بەشاردەوہى ئايىپىيەكەت دەتوانى زياتر لە نيو تۆرى ئىنتەرنېتدا بگەرېت.

دووەم: دەتوانى سەردانى ھەموو مالىپەرېك بکەيت، ناونيشانى ئايىپى راستەقىنەت لە يانە و مالىپەرەكاندا جينامېنېت.

سېيەم: دەتوانى شوپنى جوگرافىت (نېشتەجى بوونت) بشاريتەوہ، خۆت لە دابىنكەرى ئىنتەرنېت بشاريتەوہ.

چوارەم: ئەگەر دابىنكەر پۆرتى ويستراوتى داخست بوو، دەتوانىت ھەرچ پۆرتىكت بویت بىكەيتەوہ.

بەئام ئايا ئەو بەرنامەى ئايىپى پېدەگۆرېت، بەرنامەيەكى متمانەپىكراوہ ؟ ئاگاداربە!

چۆن ئايىپى بشارينەوہ؟

يەكەم: ئايىپى گۆرېن(شاردەوہ)، بۆ نمونە دەمانەوېت مالىپەرېك كە(بلاؤكراوہ يان بلاؤكى كرىوېن) بىكەينەوہ، يان گۆرېنى شوپنى جوگرافىمان.

دووەم: فى پى ئىن و پرۆكسى، كرنەوہى پۆرت، گۆرېنى ئايىپى.....

من ناتوانم ھىچ بلىم كارەكەى تۆ برپاردەدات، گرىمان دەتەوېت پۆرتىك بکەيتەوہ بەئام لە ھىلەكەت(نمونه فاست لىنك) داخراوہ، لەم كاتەدا دەبىت فى پى ئىن بەكاربىنيت كە دوو جۆرى ھەيە (بەلاش لە 3 بۆ 30 رۆژ و دواتر لەكاردەكەوېت يان بەپارە كە مانگانە يان سالانە دەبىت پارە بدەيت).

"Virtual Private Network - VPN" هەندىك فى پى ئىنى بەلاش

<http://cyberghostvpn.com>

http://www.usaip.eu/en/free_vpn.php

<http://thefreevpn.com/>

<http://www.vpntool.com/services.php>

<http://wwwsecuritykiss.com/sk/index.php>

<http://anchorfree.com/downloads/hotspot-shield>

<http://proxpn.com>

<http://openvpn.net>

<http://www.justfreevpn.com>

<http://fvpn.com>

<http://vpnium.com>

<https://torvpn.com/information.html>

<http://itshidden.com>

Proxies هەندىك پروكسى بەلاش

<http://proxify.com>

<http://www.hidemyass.com>

<http://hidefromyou.com>

<http://proxy6.org>

<http://www.httpsurf.com>

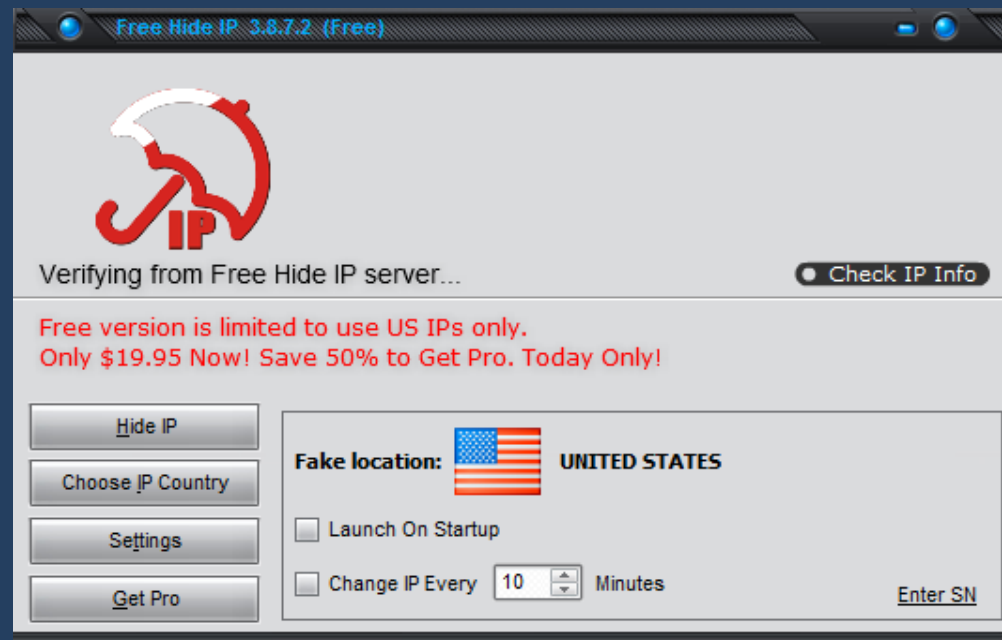
<http://www.safersurfing.net>

<http://unblocked.in>

<http://www.proxeasy.com/webclient.aspx>

<http://newipnow.com>

بەرنامە بۇ شاردنەۋە ئايپى بە بەلاش، نمونە بەرنامە **Free Hide IP**

¹ت/ۋەشانى بەلاشە، بەئام ۋەشانى پارەى بکړیت بەدئنیایپیهۋە باشتړ و بەهیزتره.

²ت/ئايپى دوو جۆرى ههيه، جيگير و گوږاو (واته ئیستا ئايپیهکت ههيه و کاتيکی تر ئايپیهکی تر).

تکایه ئايپیهکت بپاريزه ژمارهى ئايپیهکت به کەس مهئى.

"ناونيشانى ئايپیهکت له يانه و مهکۆکان زهخيره دهبيت و خاوهن يانه دهتوانيت ئايپیهکت ببينيت!!"

سەرچاوەکان

پهگهه: سیدی - فیکاری نیئتۆرک-م.ئەزکان کەلاری

دووهم: بەرنامەى موبایل (نەزمى ئەندروید)

IP Network Calculator- android.orbitingpluto.net

IP Calculator- Developer: M.Janmaleki

سپیهه: پەرتۆکهکان

چۆن دەبیته ئەنۆنیمۆس مان-ئیس دی ئیف.

تۆر-ئارام عوسمان.

چۆن دەبیته هاكەریكى سەرکەوتوو-هەردەوان نەقشبەندى.

چوارهم: مائپەرەکان

www.yeane.org

www.vlsm-calc.net

www.zkurd.org

www.ar.wikipedia.org

www.iplocation.net

www.whatismyipaddress.com

www.whatismyip.com

پونکردنەوھەیک

ئەم پەرتوگەى بەردەستت ھىچ مافىكى نەپارپىزاوھ، دەتوانىت ناوى پەرتوك يا نوسەر يا ناومرۆكى پەرتوك بگۆرپىت و بە ھەر شىوازىك پىت باشە بلاوى بکەیتەوھ؟

مەلى بو؟

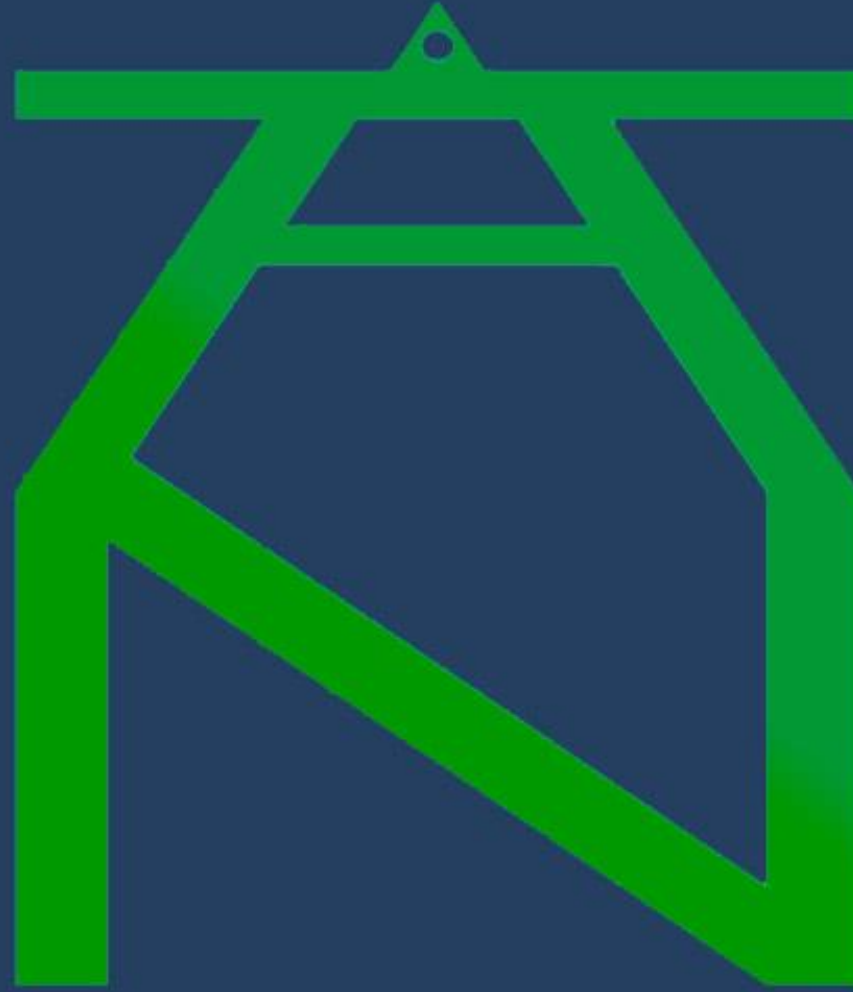
من پىم باشە تاكى كورد كە دەگەرپىت بەدواى زانىارىدا، چەند سەرچاوەھەكى جىاوازى بىتە بەردەست، ئەم كارەم ھەولتەكە بۇ بلاوكردنەوھى كۆپى لىفت لەناو كورددا، ئەم پەرتوكە لە بلۆگەرەكەمدا دادەنىم بەشىوازى پەرگەى مايكرۇسۆفت ئۆفیس ۆردى 2003 (دى ئۆ سى)، تۆى بەرپىز دەتوانىت داىبگرىت و پەرەى پىبەدەىت و پاشان بلاوى بکەیتەوھ بۇ ئەوھى تاكى كورد ئەوھندە ئەم رستە بىتامەى نەدرپىت بەرپودا (زمانى كوردى، زمانى زانىست نىە) كاتىك داواى زانىارىپەك دەكات بەزمانى كوردى.

بەرھەمەكانمان

ناوى پەرتووك	نوسەر	بەروارى بەرھەم ھىنانى
ھەلبۇزاردەپەك لە نوكتەكانى ئەحوۆل	م.بەرژەوھند	2015/11/9
بەرەو جىھانى رۆج	عادل فەرھاد	2015/11/10
كوفر و ئىمان و سىياسەتى نىونەتەوھىي ئىسلام	فىصل ابراهيم ولى	2015/12/7
فىرگەى زمانى كوردى	عەبدول موتەلىب	2016/1/26
IP Address بە كوردى	نەپتەن ئىلىز	2016/1/29

په‌رتوو‌کخانه‌ی کوردی

www.kurdishbookshop.blogspot.com

NATHAN ELLIS

2016-1-29